

KASB-HUNAR TA'LIMI

ILMIY-USLUBIY, AMALIY, MA'RIFIY JURNAL

2024, № 4-son

KASB-HUNAR TA'LIMI

Профессиональное образование
Professional education

Ilmiy-uslubiy, amaliy, ma'rifiy jurnal
2024-yil, 4-son

Muassislar:

Oliy va o'rta maxsus ta'lim vazirligi,
Pedagogik innovatsiyalar, professional ta'lim
boshqaruv hamda pedagog kadrlarni qayta
tayyorlash va ularning malakasini oshirish instituti

Bosh muharrir: Z.Y.XUDAYBERDIYEV

Ijrochi direktor: H.SIROJIDDINOV

Tahrir hay'ati:

M.XOLMUXAMEDOV, R.X.JO'RAYEV,

A.Q.JALALOV, A.R.XODJABAYEV

J.SH.SHOSALIMOV, A.NABIYEV,

A.A.HASANOV, H.SIROJIDDINOV,

K.M.GULYAMOV

Jurnal 2000-yildan nashr etila boshlangan.
O'zbekiston matbuot va axborot agentligida
2007-yil 3-yanvarda qaytadan ro'yxatga olinib,
0109-raqamli guvohnoma berilgan.

Jurnal O'zbekiston Respublikasi Vazirlar
Mahkamasi huzuridagi Oliy Attestatsiya komissiyasi
tomonidan 2017 yil 29 avgustdagi 241/8 qarori
bilan Pedagogika fanlari bo'yicha dissertatsiyalar
yuzasidan asosiy ilmiy natijalarni chop etishga
tavsiya etilgan ilmiy nashrlar ro'yxatiga kiritilgan.

Manzil: 100095, Toshkent sh., Olmazor tumani

Universitet ko'chasi, 2-uy

Tel.: 90-979-75-89; 94-677-90-32;

E-mail: kasbhunartalimi@mail.ru,
ksbjurnal@inbox.uz.

Nashr uchun mas'ul

H.Sirojiddinov

Sahifalovchi:

I.Sirojiddinov

Tahririyat fikri muallif nuqtai nazariga to'g'ri
kelmasligi mumkin.

Tahririyatga yuborilgan maqolalar tahrir etilmaydi
va egasiga qaytarilmaydi.

Jurnaldan ko'chirib bosilganda "Kasb-hunar ta'limi"
jurnalidan olingani izohlanishi shart.

Bosishga ruxsat etildi: 23.05.2024-yil.

Bichimi 60x84 1/8

Bosma tabog'i 10. Adadi 60 nusxa.

Buyurtma "PROFIEDUPRESS" MChJ

bosmaxonasida chop etildi.

Korxona manzili: Toshkent shahri, Sirg'ali tumani,

Yangi Sirg'ali ko'chasi, 18-uy

МУНДАРИЖА

To'liqinova X.T. O'quvchilarni kasb-hunarga qiziqitirishda amaliyot jarayonining o'rni	3
Yusupova X.I. Sinergetik ta'lim jarayonida bo'lajak tarbiyachilarning akmeologik kasbiy kompetentligini takomillashtirish	7
Namazova G.M. Oliy ta'lim muassasalari talabalari uchun uzluksiz ta'limning ahamiyati	11
Xamidova S.A. Kredit modul tizimida bo'lajak tarbiya fani o'qituvchilarida faslitatorlik kompetensiyalarini rivojlantirish metodlari	15
Ergasheva O. X. Innovatsion yondoshuvlar asosida bo'lajak boshlang'ich sinf o'qituvchilarini xalqaro baholash dasturlari asosida ishlashga tayyorlash imkoniyatlar	19
Yakubova M. Maktabgacha ta'lim tizimida xalq ertaklarining ahamiyati	23
Usmonova X.Sh. Bo'lg'usi pedagoglarda imkoniyati cheklangan bolalar bilan ishlash kompetensiyalarini rivojlantirishning o'ziga xos xususiyatlari	26
G'ulomova D.Sh. Maktabgacha katta va tayyorlov guruh bolalarida nutq madaniyatini shakllantirishning pedagogik shart-sharoitlari	30
Eshpulatov M.X. 5-9-Sinf o'quvchilarida ma'naviy-tarbiyaviy kompetensiyasini rivojlantirish metod va vositalari	34
Baltaboev S.A. Texnologik ta'lim konseptsiasini o'rganish: nazariya va amaliyotni birlashtirish	38
Anorqulov B.N. Talabalarda ommaviy sport tadbirlarini tashkil qilish va o'tkazish kompetensiyasini rivojlantirishning mazmuni	42
Amonova G.M. Raqamli texnologiyalar asosida maktablarda ta'lim-tarbiya jarayonini tashkil qilish	46
Ismoilova A.A. Pedagogik mahorat fanini o'qitishda eduscrum metodidan foydalanish	50
Акрамова Л.У., Убайдуллаева Ф.У. Использование приема сравнения при обучении математике в начальных классах	55
Tilakov A.A. Kurashchilarda ixtisoslashtirilgan idroklar	59
Сейтенова В.А. Методика преподавания русского языка как иностранного	62
Yangiboyev M. Oliy ta'lim tizimini boshqarishni modernizatsiya qilish: tendentsiyalar, muammolar va strategiyalar	67
Raxmatov A.Sh. Raqamli ta'lim muhitida talabalarda kasbiy-kommunikativ kompetentlikni rivojlantirish	71
Xasanova G.K. Теория кооперативного обучения в истории педагогического обучения	74
Гавхар П.Н. Интеграция английского языка и культурологических знаний об англии как фактор повышения интеллектуальной творческой деятельности подростков	79
Нигматуллина Д. Раннее выявление одаренности и способностей у детей дошкольного возраста	84
Shukurova H. O'quvchilar savodxonligini baholashda xalqaro baholash dasturlari	88
Ibraimov X.I., Begijonov J. Badiiy kulolchilik mashg'ulotlarida talabalarining kreativ kompetentligini rivojlantirishning uslubiy modeli	92
Ruziyev N.M. Rishton kulolchiligidagi Ustoz-shogird qadriyatlarini an'analari	96
Raxmatullayeva N.B. Hozirgi zamon ta'lim tizimida pedagogning kommunikativ kompetentligini rivojlantirish omillari	99
Исмазова Н.И. Олий таълимда талабаларнинг экологик билимлари, кўникмалари ва маданиятини ривожлантириш зарур омили сифатида	103
Рахимов З.Т. Замонавий олий таълим жараёнида талабалар ўқув-билиш компетентлигини ривожлантиришнинг аҳамияти	110
Ibragimov A.G., Murodov I.T., Xujamov I.A., Nazarov S.M. Maktablarda ta'lim sifatini baholash va boshqarishning hozirgi holati hamda imkoniyatlari	117
Mirzaeva N.A. Tabiiy fanlarni o'qitishda talabalarining individual ta'limini tashkil etishning klaster yechimi	121
Shukurov Sh.N. O'quvchilarda kreativ qobiliyatlarini rivojlantirishda o'qituvchining roli	127
Mamadaliyev A. O'quvchilarda kasbiy ko'nikmalarning shakllanishida oila va ijtimoiy-madaniy muhitning ta'siri	131

Ziyayev A. Boshlang'ich ta'limda o'quvchilar mustaqil fikrlash ko'nikmalarini shakllantirishning ayrim masalalari	136
Turg'unov M.M. Talabalarni aksiologik yondashuv asosida moddiy va ma'naviy jihatlarini ko'rish	140
Файзуллаева З. Развитие коммуникативной компетентности при обучении русскому языку: взгляд на цифровое образование	144
Рахимова Ф.Н. Ижтимоий педагогик фаолиятини такомиллаштириш педагогик муаммо сифатида	150
Xakimova S.Sh. Oliy ta'limni modernizatsiyalash va talaba yoshlarni qo'llab quvvatlash masalalari	155
Mamayusupova I.X. Yetuklik davridagi shaxsning psixologik xususiyatlarini tasnifi	160
Mamirov O.B. Kompyuter lingvistikasini o'qitishning didaktik modeli.....	167
Xazratkulova Sh.N. Tarbiya fani o'qituvchilarining tarbiyaviy faoliyatini tashkil etishda kasbiy kompetensiyalarini takomillashtirish	171
Kabulova S.E. Kouching texnologiyalari asosida pedagoglarni kasbiy faoliyatga tayyorlash	175
Rajabov F.T. Geografiya o'qituvchisini tayyorlashning uslublari va strategiyalari	180
Bekqulov Q.Sh. Tasviriy san'at va muhandislig grafikasi yo'nalishi talabalarini mustaqil ta'lim asosida o'qitish samaradorligini oshirish metodikasi	184
Обидова З.Н. Ўқувчиларнинг ўқув билиш фаолияти натижаларини текшириш ва баҳолашда физикавий тасаввурларни ривожлантириш.....	189
Jumayev I.O. Chizma geometriya fanidagi to'g'ri chiziq mavzusini talabalarga nazariy va amaliy bilimlari bog'lligida o'rgatish	194
Samatova M.K. Raqamli ta'limda bo'lajak boshlang'ich sinf o'qituvchilarida ta'lim jarayonini baholash kompetensiyalarini rivojlantirish (Kundalik.Com misolida)	198
Boltayeva B.I., Rajabova A. Boshlang'ich sinf darslarida pirls topshiriqlaridan foydalanish	204
Rajabova S.Y. Raqamli transformatsiya sharoitida bo'lajak texnologiya fani o'qituvchilarining tadbirkorlik kompetensiyalarini shakllantirish	208
Yunusov M.X. Maktab yoshidagi kar bolalarda og'zaki nutqni idrok etish va rivojlantirishning zamonaviy tendensiyalari	212
Холматов Ф. Интерпретация образов Фархада и Ширин в девоне Алишера Навои «Наводир уш-шабаб»	216
Axrorova S.A. O'quvchilarda duduqlanishni davolash va korreksiyalash usullari	222

TASVIRIY SAN'AT VA MUHANDISLIG GRAFIKASI YO'NALISHI TALABALARINI MUSTAQIL TA'LIM ASOSIDA O'QITISH SAMARADORLIGINI OSHIRISH METODIKASI

BEKQULOV QUDRAT SHAYDULLOYEVICH

Chirchiq davlat pedagogika universiteti "Sa'natshinoslik" fakulteti "Muhandislik
va kompyuter grafikasi" kafedrası p.f.f.d., v/b dotsent

Anatatsiya. Talabalar tayyor bilimlarni egallashga o'rgatilgan bo'lsa, zamonaviy texnologiyalar ularni egallayotgan bilimlarni o'zlari qidirib topishlariga, mustaqil o'rganib, tahlil qilishlariga va imkoni boricha xulosalarni ham o'zlari keltirib chiqarishlariga o'rgatadi.

Annotation: If students are taught to acquire ready-made knowledge, modern technologies teach them to search for the acquired knowledge by themselves, to study and analyze it independently, and to draw their own conclusions whenever possible.

Аннотация: Если студентов учат приобретать готовые знания, то современные технологии учат их самостоятельно искать полученные знания, самостоятельно изучать и анализировать их, по возможности делать собственные выводы.

Kalit so'zlar: ananaviy, mustaqil, amaliy, elektron, joizki, shakllantirish, topshiriq, modellastirish, ta'kidlash.

Key words: traditional, independent, practical, electronic, appropriate, formation, assignment, modeling, highlighting

Ключевые слова: традиционный, независимый, практический, электронный, уместный, формирование, задание, моделирование, выделение.

Hozirgi kunda ta'lim jarayonida interaktiv metodlar, innovatsion texnologiyalar, pedagogik va axborot texnologiyalarini o'quv jarayonida qo'llashga qiziqish ortib bormoqda. Bunda, asosan hozirgacha talabalar tayyor bilimlarni egallashga o'rgatilgan bo'lsa, zamonaviy texnologiyalar ularni egallayotgan bilimlarni o'zlari qidirib topishlariga, mustaqil o'rganib, tahlil qilishlariga va imkoni boricha xulosalarni ham o'zlari keltirib chiqarishlariga o'rgatadi. O'qituvchi bu jarayonda shaxsni rivojlanishi, shakllanishi, bilim olishi va tarbiyalanishiga sharoit yaratadi va shu bilan bir qatorda boshqaruvchilik, yo'naltiruvchilik funksiyasini bajaradi.

Innovatsiya - inglizcha so'z bo'lib, yangilik kiritish, yangilik ma'nolarini bildiradi. Innovatsion texnologiyalar pedagogik jarayon hamda talaba va pedagog faoliyatiga yangilik, o'zgarishlar kiritish

bo'lib, uni amalga oshirishda asosan interaktiv metodlardan to'liq foydalaniladi. Interaktiv metodlar - bu jamoa bo'lib fikrlashga asoslanadi va pedagogik ta'sir etish usullari bo'lib, ta'lim mazmunining tarkibiy qismi hisoblanadi. Bu metodlarning o'ziga xosligi shundaki, ular faqat pedagog va talabaning birgalikdagi faoliyati orqali amalga oshiriladi. Interaktiv o'qitish bu bilish faoliyatini rivojlantirishning maxsus tashkiliy shakli bo'lib, interaktiv o'qitish jarayonida talaba o'qitishning ob'ektidan o'zaro hamkorlikning sub'ektiga aylanishi, o'quv jarayonida faol ishtirok etishi bilan tavsiflanadi.

O'qitishning interaktiv metodlari hayotiy vaziyatlarni modellastirish, rolli o'yinlardan foydalanish, muammolarni hamkorlikda yechishda ko'rib chiqiladi.

Interaktiv o'qitish talabalardan axborotlarni o'zlashtirish jarayonida faollik,

ijodkorlik, mustaqillikni shakllantiribgina qolmay, ta'lim maqsadlarining to'laqonli amalga oshishiga yordam beradi. Bunda ta'limning quyidagi kontseptsiyalari fundamental asos sifatida xizmat qiladi:

-o'quv faoliyatining asosiy negizi va natijasi, mazkur faoliyatning sub'ekti - talaba hisoblanadi;

-o'qituvchining jadal faoliyati - o'quv faoliyatining asosiy ko'rinishi sifatida namoyon bo'lib, u mazkur harakatning sub'ekti va tashkilotchisi sifatida faoliyat ko'rsatadi;

- muvaffaqiyatli o'quv faoliyatining asosiy ko'rsatkichi, uning natijasi o'quvchining fikrlash usullarini o'rganish va amaliy masalalarni ijodiy hal etish,

erkin, mustaqil harakat qila olish ko'nikmalarini shakllantirishdan iborat;

-o'quv faoliyatning asosiy ko'rsatkichi o'quv topshiriqlari xisoblanadi. Bunda ta'lim jarayonining asosiy sub'ekti bo'lgan talabada fikrlash, bilish harakati usullarini rivojlantiruvchi o'qitish taktikasi muhim o'rin tutadi;

-o'quv faoliyatini amalga oshirish jarayoni talabadan o'zining shaxsiy bilish mahorati va ko'nikmalarini o'zlashtirib olishi

uchun zamin hozirlashdan iborat.

Odatda interaktiv ta'lim metodlariga asoslangan ta'limiy harakatlar quyidagi shakllarda tashkil etiladi: individual, juftlik, guruh, jamoa bilan ishlash.

Interaktiv ta'lim metodlarini qo'llash jarayonida talabalar quyidagi imkoniyatlarga ega bo'ladi:

- guruh yoki jamoa bilan hamkorlikda ishlash;

- muammoni hal qilishga ijodiy yondashish;

- guruh yoki jamoadoshlari bilan ruhiy yaqinlikka erishish;

- o'z ichki imkoniyat va qobiliyatlarini to'liq namoyon qila olish;

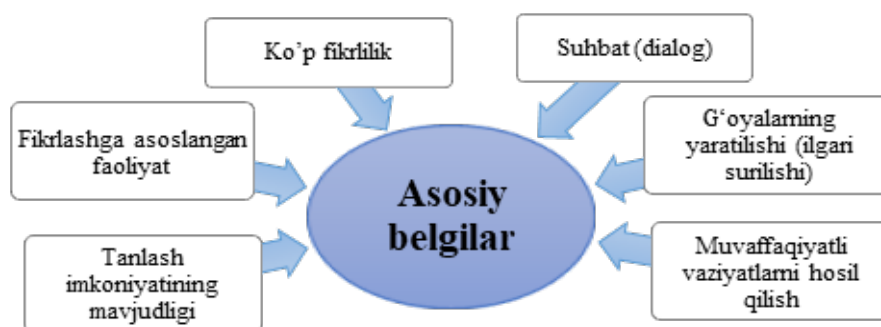
- fikrlash, fikrlarni umumlashtirish, eng muhimlarini saralash;

- o'z faoliyatini nazorat qilish va mustaqil baholash;

- o'z imkoniyatlari va kuchiga ishonch hosil qilish;

- turli vaziyatlarda harakatlanish va murakkab vaziyatlardan chiqa olish ko'nikmalarini o'zlashtirish.

Interaktiv ta'lim muayyan belgilarga ega. Quyidagilar interaktiv ta'limga xos asosiy belgilar sanaladi (1-rasm):

1-rasm. Interaktiv ta'limning asosiy belgilari

Refleksiya (lot. “reflexio” – ortga qaytish, aks etish): kishining o‘z xatti-harakatlari, ularning asoslarini tushunib etishi, fahmlashiga qaratilgan nazariy faoliyati; bilishning alohida faoliyati; shaxsiy kechinmalari, his-tuyg‘ulari va o‘y-xayollari

mohiyatini fikrlash orqali anglash), o‘z-o‘zini tahlil qilishi.

Bugungi kunda jahon ta’lim tizimida interaktiv ta’limning quyidagi shakllarda amalga oshirilayotganligi barchaga ma’lum (2-rasm):

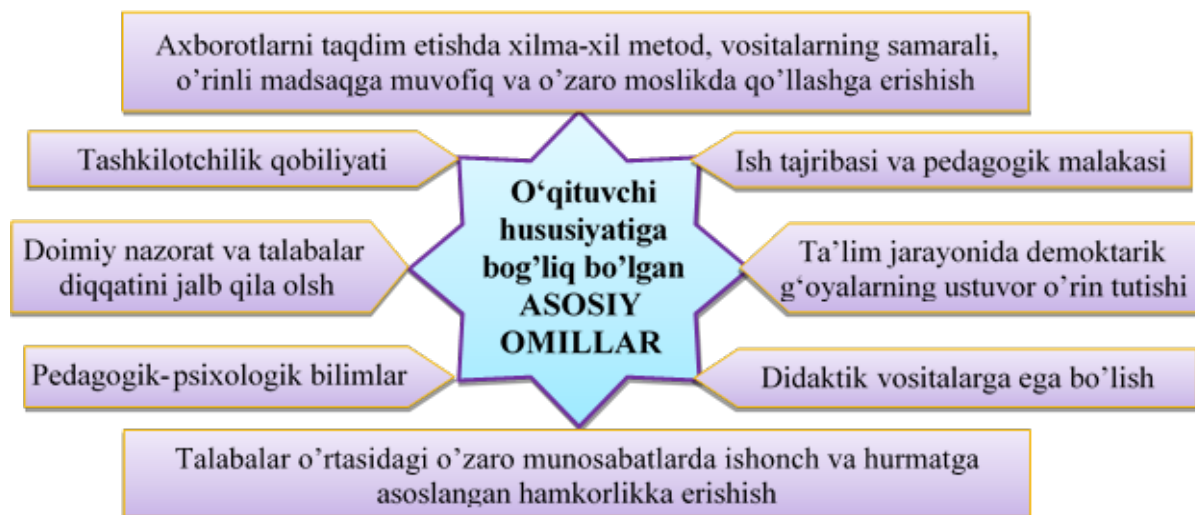

2-rasm. Interaktiv ta’limning asosiy shakllari

Yuqoridagilardan kelib chiqqan holda aytish mumkinki, o‘qituvchidan zamonaviy texnologiyalarni bilish va ulardan o‘zining kasbiy faoliyatida o‘rinli foydalana olish malakalariga ega bo‘lishlik talab qilinadi. Oliy ta’lim muassasalarida chizma geometriya darslari o‘zining xususiyatlariga ko‘ra boshqa fanlardan birmuncha farqlanadi. O‘rganilgan ma’lumotlarning asosiy qismlari bo‘yicha talabalar individual grafik ishlarni bajaradilar va ularni tekshirish jarayonida o‘qituvchi har bir talaba bilan individual ishlashiga to‘g‘ri keladi. Amalda talaba chizma geometriya fanini o‘qituvchi rahbarligi va nazorati ostida maxsus jihozlangan chizma geometriya kabinetida o‘rganadi. Darsda o‘qituvchining nazariy ma’lumotlarni tushuntirganidan keyin shu mavzu bo‘yicha talabalar ish daftarlarida grafik ish bajaradilar. O‘qituvchi har talabaning qobiliyat va imkoniyatlarini yaxshi biladi va uni o‘quv jarayonida hisobga olishi yaxshi samara beradi. Lekin talabalar bilan individual shug‘ullanish vaqti

chegaralangan. O‘qituvchi har bir talabaning ishini kuzatish va ularga chizma bajarishning ratsional yo‘larini ko‘rsatish, mavzuning qiyin joylarini tushuntirish hamda bajarilgan ishlarni tekshirish imkoniyatiga ega. Shuning uchun o‘qituvchining darsni tashkil qilishiga ko‘p narsa bog‘liq. O‘qituvchining ma’lum darajada omillarga ega bo‘lishi talab qilinadi (3-rasm).

O‘qituvchining diqqat markazida hamisha talabalarda amaliy grafik ish bajarish malakalarini shakllantirish asosiy vazifa ekanligi turishi kerak. Dars turi ham shundan kelib chiqib tanlanishi zarur. Ta’lim metodlarini tanlashda albatta chizma geometriya fanining xususiyatlarini e’tiborga olish kerak. Yangi mavzuni o‘rganishda talabalarga “Hammasi tushunarlimi?” yoki “Hamma tushundimi?” qabilidagi savollar bilan murojaat qilish yaramaydi. Chunki, kamdan kam odam o‘zining tushunmasligini tan oladi. Shuning uchun “Ushbu kesimni hosil qiluvchi tekislik qanday vaziyatda

3-rasm. Interaktiv ta'lim samaradorligini ta'minlovchi o'qituvchiga bog'liq bo'lgan asosiy omillar

joylashgan?", "Konus sirtidagi A nuqtaning gorizontaal proyeksiyasi qanday topiladi?", yoki "Pog'onali va siniq qirqimlar qanday hosil qilinadi" kabi aniq savollar bilan murojaat qilish kerak. Ayniqsa o'qituvchi doskada chizma bajarish jarayonida to'xtab, talabalarga "Keyingi yasashlarni qanday bajaramiz?" yoki "Ushbu detal chizmasini bajarishda nechta ko'rinish zarur bo'ladi?" kabi savollarni tashlashi yaxshi samara beradi. Savolning bunday qo'yilishi talabalarni bajarilayotgan ish yechimini topishning faol ishtirokchilariga aylantiradi va ularni o'ylanib, taxminlari ichidan eng to'g'rirog'ini tanlashga o'rgatadi.

Savollarni butun auditoriyaga ham, yoki alohida talabaning o'ziga ham berish mumkin. O'qituvchi dars jarayonida o'zining darsni tushuntirishiga yoki hikoyasiga ortiqcha berilib ketmasligi kerak. O'qituvchi mashg'ulot davomida sinfdagi talabalarning darsga munosabatlarini doimiy nazorat qilishi, talabalar diqqatini jalb qilish qobiliyatini egallagan bo'lishi kerak.

Dars davomida plakat, o'quv jadvallari, modellar, natural obyektlar, elektron versiyalar kabi o'quv ko'rgazmali qo'lanmalardan foydalanish ko'rgazmali metodlarga kiradi. Talabalarning eskiz va chizmalarni,

olingan bilim va amaliy ko'nikmalarini mustahkamlashga yo'naltirilgan turli grafik mashqlarni mustaqil o'qishlari va bajarishlari amaliy metodlarga kiradi. Bu metodlarning hammasida ikki tomonlama jarayon: o'qituvchi-talaba muloqoti yetakchi o'rinda turishi kerak. O'qituvchi ta'limning tashkilotchisi sifatida asosiy o'rinda turadi.

O'qituvchi chizma geometriya o'qitish jarayonida ko'pincha talabalarga notanish bo'lgan tushuncha va atama (termin) larni ishlatishiga to'g'ri keladi. Talabalar chizma geometriyani o'rganishlari uchun bu tushunchalarni puxta o'zlashtirib olishlari zarur bo'ladi. Ikkinchi tomondan eslab qolish kerak bo'lgan notanish atamalarning ko'pligi, nazariy tushunchalarni amaliy grafik faoliyat davomida mag'zini chaqishga zaruriyat paydo bo'lishi talabalarning fanni o'zlashtirishlariga bo'lgan ishonchini pasaytirishi mumkin. Lekin talabalar bu tushunchalarni puxta o'zlashtirmasdan chizma geometriyani o'rgana olmaydilar. Shulami e'tiborga oladigan bo'lsak o'qituvchi oldida chizma geometriya fani tushuncha(atama)larining miqdor va sifat muammosi paydo bo'ladi.

Chizma terminlari yetarlicha ko'p bo'lib, ular mavzular bo'yicha teng taqsimlanmagan va buning iloji ham yo'q. Chizma

geometriyadagi termin va tushunchalarni shartli ravishda uchta: geometrik, proektsion va texnik guruhlariga bo'lish mumkin. Geometrik tushunchalarga gorizontal, vertikal, parallel, qirra, yoq, uch, kesma, nur, tekisliklar orasidagi burchak, geometrik jismlarning nomlari va b. kiradi. Asosiy proektsion tushunchalarga proyeksiyalash jarayonini nazariy tahlil qilish bilan bog'liq

bo'lgan barcha tushunchalar, yordamchi proektsion tushunchalarga chizma bajarish va uni taxt qilish bilan bog'liq bo'lgan terminlar (chizma anjomlari, DST elementlari, chiziq turlari, o'lchamlar, shartli belgilashlar va h.) kiradi. Chizma geometriyadagi texnik terminlar (detal va yig'ish birliklarining nomlari bilan bog'liq bo'lgan atamalar) texnik tushunchalar hisoblanadi.

Foydalanilgan adabiyotlar:

1. Boburmirzo, Kukiev., Achilov, Nurbek, Norboy o'g'li & Bekqulov, Quadrat, Shaydulloyevich. (2019). Technology for creating images in autocad. *European Journal of Research and Reflection in Educational Science*. 7 (12), 49-54-220.
2. Shaydulloyevich, B. K. (2020). Increasing students' graphic literacy through teaching the sciences of drafting and descriptive geometry. *European Journal of Research and Reflection in Educational Sciences*, 8 (4), Part II, 75-78.
3. Achilov Nurbek Norboy o'g'li, Bekqulov Quadrat Shaydulloyevich, Ko'kiyev Boburmirzo Baxodir o'g'li & Jumayev Isroil Omandovlat o'g'li (2020). Methods of developing creative abilities in children. *European Journal of Research and Reflection in Educational Sciences*, 8 (10), Part II, 151-153.
4. Bekqulov Quadrat Shaydulloyevich., Kukiye Boburmirzo Bahodir ugli., Avazova Guzal Rustambek qizi. (2020). The works in the framework of five initiatives at chirchik state pedagogical institute in tashkent region. *EPRA International Journal of Research and Development*, 5 (3), p. 411-412.
5. Boizaqova, S. A., Bekqulov Q.Sh. (2021). Ko'rinishlar mavzusni tushuntirishda detal modelini o'ziga qarab o'rganishning ahamiyat. *ACADEMIC RESEARCH IN EDUCATIONAL SCIENCES*, 2(3), 96-101.
6. Ko'kiyev, J. S., Bekqulov Q.Sh. (2021). MUHANDISLIK GRAFIKASI FANLARINI BOSHQA FANLAR BILAN BOG'LIQLIGI. *ACADEMIC RESEARCH IN EDUCATIONAL SCIENCES*, 2(3), 34-39.
7. Bekqulov Q.Sh. (2021). Chizmachilik va chizma geometriya fanlarini o'qitish orqali o'quvchilarni grafik savodxonligini oshirish. "Экономика и социум" №10(89), С. 1314-1319.
8. Bekqulov Q.Sh. (2021). Ortogonal proyeksiyalarni qayta tuzish usullaridan foydalanib talabalarning fazoviy tassavurlarini rivojlantirish. "Экономика и социум" №10(89), С. 1314-1319.
9. Q.SH.Bekqulov. (2020) Chizmachilik va chizma geometriya fanlarini o'qitish orqali o'quvchilarning grafik savodxonligini oshirish. *Maktab va hayot*, № 2, 3-4.
10. Y.Derajne. Mustaqil ta'lim olish tizimi. *Kasb-hunar ta'limi*. 2001. № 6. – S.
11. Q.SH.Bekqulov. (2020) Chizmachilik va chizma geometriya fanlarini o'qitish orqali o'quvchilarning grafik savodxonligini oshirish. *Maktab va hayot*, № 2, 3-4.
12. Achilov N N., Ko'kiyev.B.B., Bekqulov.Q.Sh., Yaqqol atsvirlarni bajarishda AutoCAD dasturidan foydalanib loyihalash, *Myfalim ham uzliksez bilimlendiuriy*, № 2, 122-125.
13. Quadrat Shaydulloyevich Bekqulov, Yig'ish chizmalarini detallarga ajratishda yo'l qo'yadigan tipik xatolar. *ACADEMIC RESEARCH IN EDUCATIONAL SCIENCES*, 1 (3), 321-325.
14. Bekqulov Q.Sh., To'laganova H. Chizmachilik fanidan o'quvchilarning fazoviy tasavvurini oshirishda tugallanmagan chizmalardan foydalanish. *Myfalim ham uzliksez bilimlendiuriy*, № 3, 111-113.
15. Xalimov M., Bekqulov Q. Chizmachilik fanini o'qitishda interaktiv metodlarni qo'llash zaruriyati. *Myfalim ham uzliksez bilimlendiuriy*, № 3, 102-105.
16. Boizaqova Sh.A., Bekqulov Q.Sh. Ko'rinishlar mavzusni tushuntrishda detal modelini o'ziga qarab o'rganishning ahamiyati. *Myfalim ham uzliksez bilimlendiuriy*, № 3, 117-120.
17. Bekqulov Q.Sh., To'laganova H. Muhandislik grafikasi fanlarida talabalar chizma bajarishda yo'l qo'yadigan tipik xatolar. *Myfalim ham uzliksez bilimlendiuriy*, № 3, 107-111.

